

1986

İNSAN HAKLARI DERNEĞİ

2017 YILI

DOĐU VE GÜNEYDOĐU ANADOLU BÖLGESİ

İNSAN HAKLARI İHLALLERİ RAPORU

13 ŞUBAT 2018
İHD DİYARBAKIR ŞUBESİ

-AÇIKLAMA-

Bu raporda yer alan veriler ve verilere ait bilançolar, derneğimizin şubelerine mağdurlarca yapılan bireysel başvurulardan, yerel kaynaklardan edinilen bilgilerden ve basın taramalarından (Milliyet, Hürriyet, Sabah, Evrensel, Birgün, Cumhuriyet, Özgürlükçü Demokrasi, Cnntürk, TRTHaber, NTV, Habertürk, Fırat Haber Ajanstı, ETHA, DHA, AA, İHA, ANHA, Bianet.org, El Cezire, BBC, Sputnik, T24, Dihaber, Gazetesujin, Rojeva Medya, GazeteDuar, GazeteKarınca, Sendika.org, Mezopotamya Ajanstı, JINNEWS) derlenerek hazırlanmıştır.

Raporda yer alan bazı veriler, tanık beyanlarına dayandırılan iddialardır. Ancak, ilgili kurum veya kişilerden, iddiaların aksini ispatlayacak beyan ve açıklamalar yapılmadıkça, iddialar doğru ve gerçek olarak kabul edilecektir.

İddialara ilişkin yeni veriler gündeme geldikçe, raporda yer alan ilgili bölümler güncellenecektir. Rapordan çıkarılabilir veya kesinlik kazandırılarak raporda tutulmaya devam edilecektir.

YAYINA HAZIRLAYAN

**İHD DİYARBAKIR ŞUBESİ
ARŞİV-DOKÜMANTASYON BİRİMİ**

2017 YILI İNSAN HAKLARI İHLALLERİ BİLANÇOSU

YAŞAM HAKKI İHLALLERİ		
	ÖLÜ	YARALI
YARGISIZ İNFAZ (Keyfi Öldürme, Silah Kullanma Yetkisinin İhlali ve Dur İhtarına Uymadığı Gerekçesiyle Öldürülen ve Yaralananlar)		
Polis ve Jandarma Tarafından Öldürülen ve Yaralananlar	9	10
Köy Korucuları Tarafından Öldürülen ve Yaralananlar		2
CEZAEVLERİNDE ÖLEN ve YARALANANLAR	2	
FAİLİ MEÇHUL SALDIRILAR		
Erkek	8	9
Kadın		1
RESMİ HATA VE İHMAL SONUCU ÖLEN ve YARALANANLAR	19	173
POLİS ASKER İNTİHARLARI / ŞÜPHELİ ÖLÜMLERİ	9	
SALDIRIYA UĞRAYANLAR		
Siyasi Parti, Sendika ve Dernek Yöneticisi / Üyesi		5
Gazeteci		3
Öğrenci		1
Öğretmen		1
Yerel Yönetici		2
Avukat		3
Doktor	1	
Sağlık Çalışanı		1
SİLAHLI ÇATIŞMALAR		
Güvenlik Görevlisi	136	258
Silahlı Militan	461	6
Siviller	11	1
TOPLAM	608	265
<i>NOT-1: 2017 yılının ilk 6 ayında yapılan araştırmalarda, 2016 yılında farklı tarihlerde 55 silahlı örgüt militanının yaşamını yitirdiği öğrenilmiştir. Bu veriye ait istatistik bilgi, bilançada yer alan istatistiklere eklenmemiştir. Ancak raporun ayrıntılı verilerinde yer almaktadır.</i>		
<i>NOT-2: Patlayıcılar sonucu ölen ve yaralanan güvenlik güçleri de bu rakama dâhildir.</i>		
SİLAHLI ÖRGÜTLERİN EYLEMLERİ SONUCU ÖLEN – YARALANAN SİVİLLER	13	32
SİLAHLI ÖRGÜT MİLİTANLARI TARAFINDAN ÖLDÜRÜLEN SİVİLLER	17	
SINIR HATLARINDA YAŞANAN ÖLÜM VE YARALANMALAR	1	

MAYIN VE SAHİPSİZ BOMBA PATLAMASI SONUCU ÖLÜM ve YARALANMALAR

Erkek	1	10
Kadın		1
Çocuk	6	17

KUŞKULU ÖLÜMLER

Erkek	15	
Kadın	3	
Çocuk	2	

ÇATIŞMALI ORTAM NEDENİYLE YAŞANAN İHLALLER

Köy Yakma-Boşaltma İddiaları	1
Orman ve Arazi Yangınları	13
Özel Güvenlik Bölgesi İlanı ve Arazi Yasağı	35
Sokağa Çıkma Yasağı İlanı	83
Verilmeyen Militan Cenazeleri	24
Militanların Cenazelerine Yönelik Uygulamalar	4
Ölünün Hatıratına Saygısızlık	301
Toplu Mezar İddiaları	
Mezar Sayısı	1
Kişi Sayısı	3

KADINLARIN YAŞAM HAKLARINA YÖNELİK İHLALLER

Kadın İntiharları	
İntihar	13
Teşebbüs	1
Aile İçi Şiddete Uğrayan Kadınlar	
Ölü	35
Yaralı/Şiddet	24
Toplumsal Alanda Şiddete Uğrayan Kadınlar	
Ölü	7
Yaralı/Şiddet	13
Cinsel Saldırı	8
Fuhşa Zorlanan Kadınlar	5

ÇOCUKLARIN YAŞAM HAKLARINA YÖNELİK İHLALLER

Çocuk İntiharları	
İntihar	8
Aile İçi Şiddete Uğrayan Çocuklar	
Ölü	5

Yaralı/Şiddet	7
Toplumsal Alanda Şiddete Uğrayan Çocuklar	
Ölü	5
Yaralı/Şiddet	2
Cinsel İstismar	95
Fuhşa Zorlanan Çocuklar	2
İŞKENCE YASAĞI İŞKENCE, KÖTÜ MUAMELE, ONUR KIRICI ve KÜÇÜK DÜŞÜRÜCÜ DAVRANIŞ ve CEZALANDIRMA	
Gözetiminde İşkence ve Kötü Muamele	29
Köy Korucuları Tarafından yapılan İşkence ve Kötü Muamele	1
Gözetli Yerleri Dışında İşkence ve Kötü Muamele	153
Cezaevlerinde İşkence	433
Kaçırma ve Ajanlık Tehdidi	14
Tehdit Edilenler	20
Gösterilerde G. Güçlerinin Müdahalesi Sonucu Dövülen ve Yaralananlar	65
Okulda Şiddet	2
KİŞİ ÖZGÜRLÜĞÜ VE GÜVENLİĞİNE YÖNELİK İHLALLER	
Gözetiminde Alınanlar	
Yetişkin	3858
Çocuk	20
TOPLAM	3878
Tutuklananlar	
Yetişkin	786
Çocuk	2
TOPLAM	788
Ev Baskınları	2900
DÜŞÜNCE ve İFADE ÖZGÜRLÜĞÜNE YÖNELİK İHLALLER	
Yasaklanan Etkinlikler	8
Toplatılan ve Yasaklanan Yayınlar	11
Baskına Uğrayan Gazete ve Yayın Organları	1
Kapatılan Basın-Yayın Organı	7

Engellenen İnternet Siteleri	7
Anadili Kullanma Özgürlüğüne Yönelik İhlaller	2
DÜŞÜNCELERİNİ İFADE EDENLERE KARŞI AÇILAN SORUŞTURMALAR	
Soruşturma Sayısı	11
Kişi Sayısı	197
DÜŞÜNCELERİNİ İFADE EDENLERE KARŞI AÇILAN DAVALAR	
Dava Sayısı	41
Kişi Sayısı	76
DÜŞÜNCELERİNİ İFADE EDENLERE VERİLEN CEZALAR	
Dosya Sayısı	50
Kişi Sayısı	274
ÖRGÜTLENME ÖZGÜRLÜĞÜNE YÖNELİK İHLALLER	
Baskına veya Saldırıya Uğrayan Siyasi Parti, Sendika, Dernek, Kültür Kurumu	
Siyasi Parti	15
Dernek	1
Belediye Binası ve eklentileri	15
Kapatılan / Kapatılmak İstenen Siyasi Parti, Sendika, Dernek, Kültür Kurumu	
Dernek	35
Vakıf	1
Eğitim ve Kültür Kurumu	4
TOPLANTI ve GÖSTERİ ÖZGÜRLÜĞÜNE YÖNELİK İHLALLER	
Güvenlik Güçleri Tarafından Müdahale Edilen Toplantı ve Gösteriler	17
Ertelenen, Yasaklanan Toplantı ve Gösteriler	19
CEZAEVLERİNDE YAŞANAN İHLALLER	
Sevk Uygulamaları	630
Sağlık Hakkı İhlali	159
Aile Görüşü Engellenenler	14
Tecrit ve İzolasyon	95
Disiplin Cezası Verilenler	6
Haberleşme v.b Hakları Engellenenler	11
Sosyal Etkinlik Hakları Engellenenler	44
Cezaevlerinde Anadil Özgürlüğüne Yönelik İhlaller	4
Cezaevlerinde Diğer İhlaller	56

EKONOMİK ve SOSYAL HAKLARA YÖNELİK İHLALLER	
İş Kazaları	
İş Kazalarında Ölenler	30
İş Kazalarında Yaralananlar	26
İşten Çıkarılanlar	931
Görevden Alınanlar/Açığa Alınanlar	229
İhraç Edilenler	4547
İdari Soruşturmalar	83
Verilen Cezalar	20
EĞİTİM HAKKINA YÖNELİK İHLALLER	
Üniversitelerin Disiplin Kurulları Tarafından Açılan Soruşturmalar	1
Üniversitelerin Disiplin Kurulları Tarafından Açılan Soruşturmalar	1
ENGELLİ HAKLARINA YÖNELİK İHLALLER	
Kamu Hizmetlerinden Yararlanma Hakkı	1
Cinsel İstismar	1
İşkence ve Kötü Muamele	10
DİĞER HAK İHLALLERİ	
Kayım (Belediye)	32
Sağlık Hakkı İhlali	465
Mülkiyet Hakkı İhlali	17
Konut Hakkı İhlali	14
DİĞER BAŞVURULAR	71
TOPLAM İHLAL SAYISI	18507

NOT: 2017 Yılı insan hakları ihlalleri konularında, Diyarbakır Şubemize 376 başvuru, Van Şubemize 154 başvuru, Batman Şubemize 44 başvuru, Tunceli (Dersim) şubemize 5 başvuru, Malatya Şubemize 3 başvuru, Ağrı Şubemize 2 başvuru, Urfa Şubemize 2 başvuru ve Elazığ Şubemize 1 başvuru da bulunulmuştur.